

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת ויקרא
תשפ"ז

גיליון 303

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

קרבן מנחה שְׁלָנוּ

פְּנִינֵי פְּרָשָׁה

"ויקרא אל משה" (א. א.)

בדברי רש"י **"ויקרא"** עם א' זעירא לשון חיבה. ובאומות העולם כתוב: **"ויקר"** ללא א'.

ואפ"ל ע"פ המובא (הקדמת תיקוני זוהר, ליקו"מ ו'): **"לית אדם בלא אלף"**, והרי רק עם ישראל נקראים: **"אדם"**. **"אתם קרויים אדם"**. לכך אצל אומות העולם כתוב: **"ויקר"** ללא א'. שחצר אצלם א', של **"אדם"**.

כן אפ"ל ע"פ המובא (ליקו"מ רפ"ב, ועוד): שמומש **"ויקרא"** מתחילים לקרוא ולהיכנס לתורה, ולכך מתחילים התינוקות **"ויקרא"**. **והתחלה**, זו **'חיבה'**, ככל דבר חדש והתחדשות שיש בה משום חיבה וכמובא בחז"ל, וזהו: **"ויקרא"** לשון חיבה.

וזה מלמדנו, שאם רוצים חיבה לתורה יש להתחיל תמיד בהתחדשות, הרומזת על אות א', שהוא ראשית והתחלה, וכדברי הז"ל **"ש'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים"**.

כן אפ"ל, שתוספת אות: א' שנאמרה בלשון חיבה למשה, רמוז שנותיו של משה רבינו. **אל"ף** בגמטריא: מאה ואחד עשר, ועוד המילוי של האותיות: **"א"ל"ף, ל"מ"ד פ"י"**, ועם הכולל, גמטריא מאה ועשרים כמנין שנותיו של משה רבינו.

"ויקרא אל משה" (א. א.)

ע"פ דברי **ה'דגל מנחה אפרים'**. בקושיית הזוהר, שבבריאת האור כתוב: **"ויקרא אלוקים לאור יום"**, ובבריאת החושך, כתוב: **"קרא"**, ולחשך קרא לילה. ובתירוצו: שאור זה טוב, ואין טוב אלא תורה. ולכן בבריאת האור כתוב: **"ויקרא"** עם אותיות: ו' י' יתירה, מתיבת - **"קרא"** שכתוב בחושך, שמורה על: **שני לוחות הברית** שהיה: **ארכן ורחבו ו'**, ו- י' **דברות**. וגם אצל משה רבינו כתוב: **"תרא אותו כי טוב הוא"**. ומפרש"י שנתמלא הבית אורה. וזה **ויקרא אל משה** שאצל משה שהוא בחינת: **'תורה' יש לומר: ויקרא ב- ו' י' ע"כ.**

ואפ"ל בדבריו: 'אל משה', סופי תיבות - ליוחות ה'ברית'. ור"ת: **'אל משה'** - א' קבלת התורה מ- **אלקותו יתברך**, ב- מ' יום. רמוז על התורה, דלכך כתוב **"ויקרא"** כדבריו

"ויקרא אל משה" (א. א.)

ויקרא, עם א' זעירא, להראות חיבתו של משה (רש"י). ואפ"ל, **"ויקרא"** בגמטריא: **"שלוש מאות ושבע עשרה"**, כנגד: **"ש"י"** עולמות שעתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק **"מ"ית ל"יא, ועוד"**. ועוד **"שבעה חופות** שעתיד הקב"ה לצדיקים לעתיד לבא **"(ב"ב ע"ח)**. זוהר ב רמ"ח, וזהו, חיבתו - ממה שמנחיל לצדיקים.

ואפשר להוסיף עוד על מספר שבע, בתוספת על מספר **"ש"י"** למספר: **"ויקרא"**. בהקדם ע"פ דברי הזוהר **הק'** (ויחי רל"ט) שמקשה על א' זעירא, ובין תירוציו: **שבכאן לא היה בשלימות, מכיוון שזה היה במשכן - שהיה בחוץ לארץ, ולא בארץ ישראל.**

רק עם זה האיכר אחזור לבית המלך
וכך נשא רבינו את משלו: מלך יצא הייערה לצוד ציד, ולשם כך החליף את בגדי מלכותו לבגדים פשוטים שלא יכירוהו. ולפתע; רעמים, ברקים וגשמי זעף ניתכים על פני הארץ. ומאימת סערה זו כולם התפזרו ללא המלך.

המלך, תועה בעבותות היער החשוך, עד שהבחין באורות מרחוק. רץ הוא כולו רועד מקור ורטוב מגשמים לעבר הבקתה העלובה בקצה היער.

לאחר נקישות קלות, פותח האיכר את דלתות ביתו, מארחו בביתו, מסיק את התנור, וגם נותן לו בגדים חמים. ומציע לפניו ארוחה דשנה - ממה שברשותו, לסעוד לבבו. סעודה אשר נעמה לחכו כסעודת מלכים. בסיום ארוחתו הציע לו את מיטתו על המזרון הפשוט שבביתו, נעים ונוח היה לו בשנת ישרים זו.

כעבור זמן מה, מתדפקים משרתי המלך על דלת האיכר, בשאלתם: **"שמא מצוי פה מלכנו"**? רמז האיכר על הלך הישן במנוחה ושלווה.

כן, זהו מלכנו הרם, הכריזו בגאון: **"אדוננו המלך"**! באנו להחזיר את מלכנו לארמון המלוכה! אך המלך בתשובתו: עמכם, לא אשוב לארמוני, שוב אשוב, רק עם זה האיכר שהעניק והשתדל עבורי בכל נפשו, רק עמו אחזור...

עם אותם יהודים אשר נותנים את אשר להם, הפשיטות ההתמימות של עבודתם הנובעת מלבם ונפשם, עמם יחזור המלך לבית מלכותו, אלו יכתירו את מלך המשיח - סיים רבינו את משלו.

חשוב הוא, איכר זה שנתן למלך את כל ללבו וחפצו. חשובה היא הקרבן מנחה, קרבנו של עני, שהוא כמקריב את נפשו, כי על כן נותן הוא מכל לבו - כל מה שיש לו, מה שהוא יכול לתת. גם אותם הנלחמים בתפילתם לכוונת התפילה, אלו החפצים להתקדש ולא עולה תמיד בידם, אשר הם בבחינת קרבנות.

נעלה גם אנו את מנחתנו אנו, את ה'קרבן עני' שלנו, את מה שחננו ה', מה שאנו כן יכולים לתת, נקריבהו ונעלהו. אותה תפילה, לימוד ומעשים הטובים שלנו, על אף שהם נראים לנו כדלים וכעניים, כדברים קטנים ולא חשובים, אך למעלה הם נקרבים לקרבן להשם, ועצם אזכרתה - עולה לריח ניחוח.

השבוע פרשייתנו עוסקת בדיני ולימודי הקרבנות. שבין הקרבנות, לומדים אנו על 'קרבן מנחה'. וכך כתוב בפסוק: **"ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה'."**

רש"י בפירושו כתב ע"כ: **"לא נאמר נפש אלא בקרבן מנחה, מי דרכו להתנדב מנחה? עני! אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו"**. מה העני הזה מביא? סולת שיוצק עליה שמן ומוסיף לבונה, והפסוק כתב עליו: **"והקטיר הכהן את אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחוח לה'."**

נוקב עד התהום, ומגיע מסוף העולם ועד סופו

בליקוטי הלכות (תפילת המנחה ז' מ"ד, ובעוד מקומות) מאריך לדבר בדבר עבודת קרבן מנחה זו של העני. בתמצית בדבריו מביא את דברי המדרש רבה (צו פרשה יח): **במעלת קרבן מנחה: 'כל הקרבנות אינם באים חציים, וזו (קרבן מנחה) באה חצייה, מחצייתה בבקר ומחצייתה בערב. ולא עוד אלא כל מי שמקריב אותה מעלה עליו הכתוב, כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו, שנאמר: כי ממזרח שמש עד מבואו."**

וכותב על כך רבי נתן: **כי בחינת 'קרבן עני' שהיא עיקר התשובה, נוקב ויורד עד התהום, ומגיע מסוף העולם ועד סופו, ממזרח שמש עד מבואו. כי כל אדם שבעולם בכל דרגא ובכל מקום שהוא, אפילו הרחוקים מאד מאד, גם לשם מגיע התיקון והעצה הנזכרת של בחינת קרבן עני, שהוא בחינת: אחד המרבה ואחד הממעיט... שבאיזה בחינת התעוררות כל שהוא, בכל נקודה ונקודה טובה יכולין לשוב לה' יתברך, רק שירגיל עצמו להתפלל ולפרש שיחוו לפניו יתברך, בבחינת: יתפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו. שישפוך שיחו כמו השופך מים, אפילו אם נדמה לו שהוא בלי שכל ובלי כוונה הראוי, אף על פי כן את כל אשר עם לבבו ישפוך שיחו לפניו יתברך בבחינת: **"שפכי כמים לבך נח פני ה'."** וזה יקר מאד בעיני ה' יתברך."**

היגיעה בעצמה היא בבחינת קרבנות

וכך הם דברי רבינו בשוחות הר"ן (י"ב): אלו הרוצים להיות אנשים כשרים ולהכנס בעבודת ה', ויש להם בלבולים גדולים ומניעות גדולות, שאינם יכולים לתת עצה לנפשם, וכל מה שרוצים לעשות בעבודת ה' קשה להם לעשות כראוי. אומר רבינו על - כך:

"דע שזה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים לעשות איזה עבודה, או לקדש עצמו באיזה קדושה, אף על פי שאינם יכולים לגמור כראוי. זה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים אחר זה, הוא בחינת קרבנות, בבחינת (תהלים מ"ד כג): **"כי עליך הרגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה".**

ואימת בתיקונים (תיקו"ז כט): **שזה בחינת תפילה, שהיא בחינת קרבנות... ואפילו אם אינו זוכה להתפלל כראוי, אף על פי כן היגיעה בעצמה שמייגע עצמו בכל כוחו ומוסר נפשו להתפלל כראוי, זה בעצמו הוא בחינת קרבנות...**

וכמו כן, בכל העבודות והקדושות שאדם רוצה לקדש עצמו, אף על פי שאינו זוכה חס ושלום לקדש עצמו כראוי, אף על פי כן היגיעה בעצמה והיסורין והבלבולים שיש לו מזה, מחמת שרוצה וחפץ לקדש עצמו, רק שאין מניחין אותו, זה בעצמו הוא בחינת קרבנות."

שירת הפרשה

גְּדוֹל הוּא קֶרְבָּנוּ עֲנֵי בְּהִקְרִיבוּ אֶת הַמִּנְחָה עֲנֵי זֶה מִקְרִיב אֶת כָּל מְהוּתוֹ לְשִׁכְנָה.

בְּטוֹל וְהִקְרָבָה זו - הִיא בְּעֶצֶם מִצְוַת הַתְּשׁוּבָה שְׂזֹאת מְעַלֵּת הַקֶּרְבָּן הַמְּשִׁיג אֶת יְעוּדָה.

וְזֹאת נִלְמַד אֲנוּ מִזֹּאת הַפְּנִינָה רְחֻמְנָא לְפָא פְּעִי - הַמְּחַשְׁבָה הַטּוֹבָה.

גַּם אִם מְעַט הָיָה זֹאת הַהִקְרָבָה לְרִיחַ נִיחּוּחַ עוֹלָה לְמַעַלָה וְהַנְּפֶשׁ מִתְנַקֵּה.

הַמְשִׁיךְ פְּנִינֵי פְּרִשָּׁה

סִפּוּרִים מְאִירִים

סִפּוּרֵי פְּרִשָּׁה בְּמוֹשַׁנֵּת רַבִּיהֶ"ק מוֹהֲרֵן מְבַרְסֵלַב וּתְלַמִּידָיו זִ"ע

"ונפש כי תקריב" (ויקרא ב א)

רש"י: לֹא נִלְמַד נֶפֶשׁ כָּלִל קַרְבָּנוֹת נִדְבָה לֹאֵל בְּמִנְחָה, מִי דָרַכְו לְהַתְלַבֵּד מִנְחָה, עֲנִי, אֲמַר הַקַּב"ה מַעַל אֵינִי עֲלִיו כֻּלּוֹ הַקְּרִיב נֶפֶשׁ.

המתקת הגזירה ממות לעניות

חתונת רבינו בזיווג שני התקיימה בעיירה ואטשעק, אצל החסיד הנאמן רבי לייב מואטשעק. עקב כך גאתה השמחה בלבו של רבי לייב, ושאל מכך עונג ואושר עד אין קץ.

בשבת שלאחר החתונה, נטל רבי לייב ברוב שמחתו שני דליים מלאים במשקה משובח הנקרא "מעד" (מי דבש) והניחם על השולחן.

"רבינו" – פנה רבי לייב אל רבינו – יברכני כי גם בשנה הבאה יושפע לי כך!"

"ה' יודע!" השיב רבינו קצרות.

השולחן זה לא מצאה חן בעיני רבי לייב, ופחד גדול תקף אותו – מה פירוש הדברים? – הרהר מבהל.

הוא שלח את ר' ליבליה אפטר, מלמד בניו, אל רבינו, לשאלו לפרש הדברים הלא מובנים.

"יבוא בעצמו" – אמר רבינו. כאשר בא רבי לייב אל רבינו. ביקש ממנו לבוא כעבור שבועיים.

בבואו לאחר שבועיים לרבינו – אמר לו הרבי, כי המיר את גור דין המיתה שהיה תלוי על ראשו, בעניות. הוא יצא נקי מנכסיו, ויאלץ לשרוט בין הרבים ולפשוט יד.

כשמוע רבי לייב את דברי רבינו, נפלה עצבות גדולה עליו, והוא פרץ בבכי.

רחמי רבו נכמרו עליו, ואמר לו: "שוב אלי כעבור שבועיים!"

בתום השבועיים הנוספים, התייצב רבי לייב לפני רבו. הרבי פנה אליו ואמר: מן הנמנע הוא שלא יהיה כך (כלומר: שמוכר הוא להיפך לענו), אך זאת פעלתי, שלא תצטרך לשרוט בין הבתים לפשוט יד. אבל זאת יקרה לך – נגבים יחדרו לבידתך מספר פעמים בשנה זו. לאחר מכן יתעוררו עליך רחמי הפריץ, והוא יבנה עבורך פונדק קטן, אשר ממנו תוציא פרנסתך בדוחק כל ימי חיידך!

לידך לא יוכלו להיות סמוכים על שולחןך מחמת דחקותך. הם יאלצו לעבוד אצל אחרים או להתפרנס בכוחות עצמם. רבינו אף גילה לו מספר שנות חייו על האדמה, וכן ציין כי יפטר בשבוע אחד עם זוגתו.

אכן מדברי הצדיק לא נפל דבר ארצה, וכן היה. על אף דחקותו, אסף פרוטה לפרוטה, אותם הקדיש לכתובת ספר – תורה לבית המדרש אשר באומן. בספר זה חרט את שמו. ומסרו מתנה בראש-השנה טרם פטירתו.

רבי לייב אף סיפר, כי כאשר שמע מרבינו את כל מה שאמר לו, השתדל לחלק צדקה ככל שרק השיג, בידעו כי בלאו הכי לא יצליח בידו הכסף, ומוטב לחלקו לדברים שבקושה.

"יקריב אותו לרצונו" (ויקרא ב א)

כוח אין לי אבל יש לי רצון

מבאי מירון הקבועים היה החסיד הישיש רבי משה בורשטיין, כל שבת מברכים היה פוקד את הציון הקדוש במירון, וזאת מלבד מימי העלייה הקבועים.

השנים חלפו ורבי משה נחלש. לאחר שעבר אירוע לב קשה, נמנעו ממנו החולי והחולשה את הנסיעות למירון. "מה יהיה עם מירון?" שאל רבי משה עניינית. מה השאלה, שאל בנו אותו.

"אולי ניסע לשבת זו?" ביקש רבי משה במפתיע.

"הן היינו בשבוע שעבר במירון" – לא הבין בנו את הבקשה.

"אכן כן, אולם שלושה חדשים לא הייתי במירון!" רבי משה לא שכן את השבתות שהחסיד במירון בהיותו חולה ורתוק למיטה.

ולמרות שהיה בשבת האחרונה במירון כדי להשלים שבת חסרה, והיה במירון גם שבוע לפני כן שלי"ג בעומר חל בו במוצאי שבת, ונשאר שוב ביום ראשון עד הלילה. לא הסתפק בזאת. הוא ערג שוב לרשב"י וביקש לנסוע שוב. ור' דוד בנו היה מסיעו שוב למירון.

לא היה מאושר מרבי משה כשזכה לנסוע למירון.

אנשים לא קלטו מנין לו לרבי משה הכוח בגיל המתקרב למאה, אך הוא הסביר בפשטות: כוח אין לי, אבל יש לי רצון!"

ורצונו אכן החזיקו בחיים שהיו מלאי מעש וחיוניות. הוא היה שבע ימים ושנים וכמו מעולם לא הזדקן!

"רבי משה נוסע למירון", לחששו על המדרכה ליד בית הכנסת 'אור אברהם' בירושלים – בית הכנסת שבמו ידיו ורצונותיו הקים אותו.

הבחורים מהישיבות הסמוכות לבית הכנסת 'אור אברהם' ברחוב גבעת משה היו מביטים ברבי משה והנינם לראותו נכנס אל המכונת בשמחה, נוסע הוא שוב למירון. "מנין לו המרץ? מנין לו הכוח? ומאיפה הרצון? שאלו. וכבר לא פעם שמעו את תשובתו, ונכחו ברצונו שאינו קמל לעולם: "כוח אין לי אבל יש לי רצון!"

"גיט שאבעט רבי משה", היו מברכים אותו לקראת הנסיעה ואולי גם היו נבוכים ממרצו של הישיש המותיר את מרצם מדדה אחריו...

מִתְחַזְקִים

מִן הַקָּצֵר הַחַיִּי לְשִׁקּוֹ הַקְּצֵרִים |

יְלָדִים יְקָרִים! ! לְשִׁנָּה נִקְדָּה חֲשׂוּבָה מְאֹד מְאֹד, שְׁעֲלֵינוּ לְדַעַת זֹאת הֵיטֵב וְלְהַפְנִימָה הֵיטֵב הֵיטֵב בְּתוֹכְנוּ. מִדָּה זֹו נִקְרָאת "הַתְּחַזְקוּת", וְאִשְׁרֵי כִשְׁמָה בֵּן הוּא, לְהִיּוֹת תְּחַזְקִים וְלֹא לִפְלֵ בְּשׂוּם אִפְּן, גַּם אִם לֹא הוֹלֵךְ לָנוּ כָּל כֶּךָ טוֹב כְּפִי שְׂצִרְיָ לְהִיּוֹת, נִשְׁמַח וְנִתְחַזֵּק עִם הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שֶׁכֵּן יֵשׁ לָנוּ, וְלִקְוֹת שְׁבַעֲזֵרֵת הַשָּׁמַיִם עוֹד נִזְכָּה לְהַתְּעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלְהַשִּׁיג גַּם אֶת מֶה שְׁאִין לָנוּ עֲדִין.

הֵיכָּה פִּעַם שְׂרָבִי נִתְּן מִבְּרִסְלָב הַחֵל לְסַפֵּר בְּשִׁבְחָם שֶׁל הַרְבֵּה צִדִּיקִים, וּבִתְוֹךְ שִׁיחָתוֹ אָמַר: "מִדּוּעַ הֵיכָּה צִדִּיק זֶה וְזֶה גָּדוֹל בְּמַעֲלָה כָּל כֶּךָ? מִשּׁוּם שֶׁהֵיכָּה לֹו כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה מִמֵּדַת הַתְּחַזְקוּת. וּמִדּוּעַ הֵיכָּה צִדִּיק זֶה וְזֶה גָּדוֹל בְּמַעֲלָה כָּל כֶּךָ? מִשּׁוּם שֶׁהֵיכָּה לֹו כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה מִמֵּדַת הַתְּחַזְקוּת" וְכֶךָ מִנְּהַ הַרְבֵּה צִדִּיקִים גְּדוֹלִים, בְּאִמְרוֹ: שְׂזִכּוּ לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָתָם – רַק כִּי הֵם תְּמִיד הַתְּחַזְקוּ – גַּם כִּשְׁהֵיכָּה לְהֵם קָשִׁי וּמַעֲיָדָה, הֵם לֹא נִפְלוּ בְּעִינֵי עֲצָמָם, אֲלֵא הַתְּחַזְקוּ וְהִמְשִׁיכוּ.

וְרַבִּי נִתְּן סִימָן אָמַר: "וּמִדּוּעַ הֵנִי כִּמוֹ שְׂאִנִּי, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ בְּעֲצָמַי כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה מִמֵּדַת הַתְּחַזְקוּת". הֵרִי הַדְּבָרִים אֵלָיו הֵם כֶּךָ תְּחַזְקִים – שֶׁהִלֵּל תְּלִי בְּהַתְּחַזְקוּת, כְּמֶה שֶׁכֵּן אָדָם מִתְּחַזֵּק, כְּמֶה שְׁהוּא אֵינוֹ מִתְּיָאֵשׁ, וְהוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת טוֹב, לְלַמֵּד לְהַתְּפַלֵּל וְלְהִיּוֹת יוֹדֵי כְּשֵׁר, גַּם אִם בִּינְתַיִם אֵינוֹ מְצַלִּיחַ – אִךְ אֵינוֹ נוֹתֵן לְעַצְמוֹ לִפְלֵ, הוּא מִתְּחַזֵּק וּמִתְחַיֵּל פִּעַם אַחֲרֵי פִּעַם, לְבַסּוֹף יִזְכָּה לְכֶךָ בְּעֲזֵרַת ה'.

וכן מתרץ הזוהר עוד; משל למלך שיושב על כסא מלכותו, וכתר מלכותו עליו, הוא נקרא אז: "מלך עליון". וכשיוֹרד לעבדיו נקרא "מלך זוטא". כך, כל זמן שהקדוֹש ברוך הוא מלך לעילא על כולא, נקרא מלך. וכשיוֹרד ממדוריו העליונים למטה, הוא גם נקרא מלך, אך לא בדרגא העליונה כמקודם. לכך כתוב: **א' זעירא**. ע"כ.

ואפ"ל בדברי הזוהר, על תוספת מספר: **שבע** אצל **משה רבינו**, שרמוז כאן עניין ההתחזקות גם בעת ירידה; **שהמשכן היה בחוץ לארץ**, ושהקב"ה כביכול ירד מלעילא לעולמנו. וזהו **"שבע"**, ע"ד הפסוק: **"שבע יפול צדיק וקם"**. וכמובא בדברי הזוהר. **ולמעשה**, יש כאן חיזוק גדול, שעל אף שהיה ירידה במשכן, שהיה בחו"ל. ושהקב"ה כביכול ירד לעולמנו הרמוז בתיבת **"ויקרא"**, נקרא משה עם: **א' זעירא**, בלשון חיבה.

"אדם כי יקריב מכנס" (א.ב)

ב'ספרנו' מפרש: **"כי יקריב מעצמכם, בוויודי דברים הכנעה, על דרך ונשלמה פרים שפתינו"**. וכאמרו: **"זבחי אלוקים רוח נשברה"**, כי אין חפץ בכסילים המקריבים בלתי הכנעה קודמת. ואפ"ל בדבריו; **'מכנס'** אותיות: **'מ'מ'ן'** ע"ד הכתוב: **'כי ימוך אחיד'**, שרומז ללב נשבר בעת הקרבן והוויודי. וב"שיחות הר"ן" (מ"א): **שבעת ההתבודדות והוויודי דברים יש לאדם להיות בלב נשבר**, וזהו כאן **'הלב נשבר' בוויודי**.

כן אפ"ל, **'מכנס'** גמטריא מאה. וכבר אמרו חז"ל על המאה ברכות (מפחות ג.ב): **'אל תקרא מה אלא מאה'**. והמברך מאה ברכות כאלו הקריב כל הקרבנות (בעל הרקוח). וזה **'מכנס'** – **'מאה ברכות'** – ששקולים כנגד הקרבנות.

"זכר תמים יקריבנו" (א.ב)

זכר הוא **ההשפעה**. מי שמשפיע לאחרים וביותר המלמדים תורה לתלמידים: **"תמים יקריבנו"**, שיש להם להקפיד **ללמד ללא טעויות**. כדברי המשנה באבות (פרק א): **"חכמים זההרו בדבריכם"**. ובדברי חז"ל (ביב כ"א). על רב דימי מנהרדעא שאמר: שיש להושיב מלמדי תינוקות שמדייקים, משום: **"שבשתא כיון דעל על"** – שטעויות שנכנסים בימי הקטנות יכולים להשאר תמיד (מפרשים).

וכן בדברי רבינו (ליקו"מ מ"ז ב) שצריכים זהירות גדולה ביותר כשאומרים דברי תורה, שכל אחד ישמע מה שהוא צריך לו.

"אל פתח אהל מעד יקריב אתו לרצונו לפני ה'" (א.ג)

גם לאלו אשר עומדים בפתח, ולא נכנסו לשערי הקדושה, יש להם להתחזק ברצונות טובים, וזו המשכו של כתוב: **' יקריבנו לרצונו לפני ה'**, שיתקרבו דרך הרצונות. וכבר מובא מגודל מעלת הרצונות הטובים.

"או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להטיב לכל אשר יבטא האדם בשבועה, ונעלם ממנו" (ה.ד)

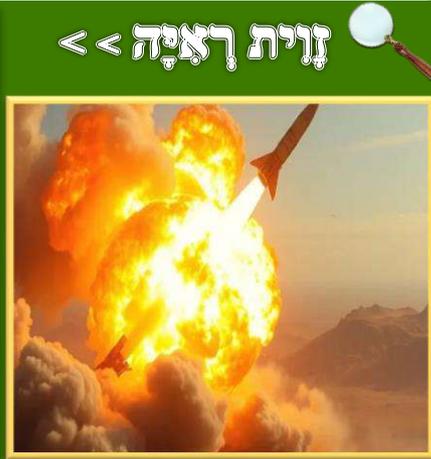
יש לדייק שהקדים **'להרע'** לפני **'להטיב'**, הרי לעולם יש להקדים את הטוב? ואפ"ל שמכיון שמדבר כאן על **'הדיבור'** של האדם (לבטא בשפתים) הוא ע"ד הפסוק: **"מות וחיים ביד לשון"** (משלי י"ח) שמקדים את המוות לפני החיים. וכדברי הכתוב: **"סוד מרע ועשה טוב"**.

ולמעשה; בדיבור האדם, תלוי: **'להרע או להטיב'**, וכמובא (ליקו"מ י"ד) **ש'הדיבור הם כלי השפע, ולמי דיבוריו כן נשפעים השפע לאדם'**.

ואפשר להוסיף ע"פ דברי המדרש (ילקוט שמעוני ויקר י"ד): **"מות וחיים ביד לשון, הכל תלוי בלשון. זכה – לחיים. נתחייב – למות. עסק בתורה בלשונו זכה לחיים, שהתורה עץ חיים, שנאמר עץ חיים היא למחזקים בה"**. וזהו: **'להרע או להטיב'** התלוי ב'ביטוי שפתים', ובהמשך הכתוב: **'לכל אשר יבטא האדם בשבועה'**, שקאי על השבועה של התורה,

שמושבעים ועומדים מהר סיני, וכן הכתוב: **"נשבעתי ואקימה לשמור משפטי צדקך"**, שע"י קיום השבועה בלימוד תורה, אז: **'ונעלם ממנו' – שמתבטלת הגזירה**, כדברי המדרש.

ניתן ואפשר דווקא מתוך להבת האש להאמין ולהתחזק ש"הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל"...

זִוִּית רְאִיָּה <<